

Saksprotokoll i Kommunestyret - 16.04.2015

Behandling

Votering: Som innstillingen – enstemmig vedtatt.

Vedtak

Innspill høring NOU 2014:16-Sjømatindustrien

1 Sjømatnæringa er svært viktig for fremtidig samfunns- og næringsutvikling i Hammerfest Kommune. Hammerfest kommune er opptatt av at fiskeriressursene anvendes på en måte som bidrar til optimal verdiskapning gjennom hele verdikjeden. Prinsippet om at fiskeressursene tilhører fellesskapet må stå fast, og at det i forvaltningen av fiskeriressursene fortsatt skal legges avgjørende vekt på å sikre sysselsetning og bosetting i kystsamfunnene.

2 Hammerfest kommune mener at Norges Arktiske Universitet (UIT) skal være den naturlige prioriterte institusjonen for en slik satsning.

3 Hammerfest kommune støtter utvalgets forslag om å styrke dedikerte forskningsprogrammer der sjømatindustrien, leverandører og forskningsmiljøene deltar, og som skal finansieres gjennom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfond (FHF), Norges Forskningsråd (NFR) og Innovasjon Norge sammen med private aktører.

4 Hammerfest kommune vil også anbefale at FHF får en mer sentral rolle i å utforme relevante forskningsprogrammer og tilføres ekstra ressurser fra det offentlige. På den måten får de kapasitet til å utforme, finansiere og følge opp forskningsprogrammer slik som anbefalt av utvalget.

5 Hammerfest kommune støtter utvalgets anbefaling om bedre overvåking og kontroll, gjerne med andre metoder som økt IKT bruk. Samtidig er det viktig at aktørene i sjømatindustrien involveres i utarbeidelse av slike kontrollmetoder slik at den oppfyller sin hensikt uten å introdusere ytterligere belastninger på næringen. Hammerfest kommune er enig i utvalgets konklusjon om at det for fiskerinæringen som helhet ikke oppfattes som et stort problem at det feil-rapporteres, men for interesser utenfor det internøkonomiske ved enkelte landinger av fisk vil det potensielt være et stort problem. Gjennom rapporteringssystemet skal etterlevelse eller omgåelse av kvoterelaterte plikter oppfanges, dersom det mer eller mindre systematisk feilrapporteres vil hele eller deler av det pliktrelaterte forvaltningssystemet undergraves.

6 Hammerfest kommune er enig med utvalgets innspill om at reglene praktiseres likt og tilsynsmyndighetenes kontrollinnsats samordnes og tilrettelegges bedre overfor industrien, blant annet for å lette de administrative belastningene som slike kontroller kan medføre. Samtidig bør kontrolletatens servicefunksjoner også tilrettelegges for sjømatindustriens behov som for eksempel adgang til nødvendige eksportdokumenter og tollpapirer utenom vanlig kontortid og i helgene.

7 Hammerfest kommune finner det videre oppsiktsvekkende at man i NOU-en tar til ordet for at løsningen for å øke lønnsomheten i landbasert fiskeindustri (sjømatproduksjon) er gjennom en fristilling av de forpliktelser som fulgte med deltageradgang til en lukket ressurs.

8 Hammerfest kommune ser ingen gode grunner til å endre på dagens ordninger på fartøyutforming og fangstteknologier. Samtidig må en være åpen på at nye innovasjoner og teknologier åpner for endringer. Dette kan også føre til at man i større grad bør satse på en effektiv og god kystflåte som bringer råstoffet til land enn havfiskeflåten som tenderer til å satse på fryst.

9 Hammerfest kommune ser i dag ikke gode grunner til å oppheve dagens strukturkvoteordninger og kvotetak for fartøyer. Disse bidrar i hovedsak både til å ivareta en differensiert flåte og opprettholde en desentralisert fiskeriindustri. Det er heller ikke gitt at dagens kvoteordninger er det største hinderet for fleksibiliteten, innovasjonsevnen og lønnsomheten. Samtidig vil det være riktig og jevnlig evaluere effekten av kvoteordninger over tid for å kunne balansere lønnsomhet i flåte og industri, samt samfunnsmessige behov.

10 Hammerfest kommune vil bemerke at mens den samlede effekten på verdiskaping ved fjerning av deltakerloven er høyst usikker, vil en slik fjerning introdusere risiko for å svekke norske interesser og styring av viktige nasjonale naturressurser. Dette kan også bidra til å forrykke balansen i hele den norske argumentasjonen omkring nasjonalitetskrav, utenlands eierskap og fri flyt av kapital.

Utvalget argumenterer også for å gi muligheter til å organisere seg som vertikalt integrerte verdikjeder. At denne formen for økonomisk organisering er den beste til enhver tid er usikkert, men at denne formen for integrering er med på å styrke grunnlaget for leveranser til landindustrien er høyst sannsynlig. Det er heller ikke noen store begrensninger for å finne samhandlingsmodeller mellom flåteleddet og andre ledd i verdikjeden, dersom det er ønskelig, og sjømatindustrien kan delta med inntil 49,9 % i flåteleddet. I noen tilfeller er det også gitt dispensasjoner fra disse kravene. Dette er noe man er godt kjent med i Hammerfest der man opprettet selskaper med vertikal integrasjoner og trålkonsesjoner med plikter (nærmere omtalt i pkt. III). I ettertid er disse selskapene desintegrert med omlegging av fangstleddet fra å levere fersk til foredlingsleddet dominerende fryst råstoff.

Hammerfest Kommune vil på bakgrunn av dette gå sterkt imot en endring av deltakerloven som foreslått i denne utredningen.

11 Hammerfest kommune er sterkt imot et bortfall eller oppmykning av leverings-/tilbudsplikt samt aktivitets- og bearbeidingsplikt uten videre, men støtter forslaget fra utvalget om en kommisjon som kan bidra til å finne frem til samfunnsmessig forsvarlig løsning på saken som ivaretar alle parter og ikke minst kommunene og lokalsamfunn langs kysten.

12 Hammerfest kommune støtter utvalgets mindretall ut i fra at det ikke kan påvises tilstrekkelige negative effekter for dagens organisering samt det faktum at den nye loven først trådte i kraft i januar 2014 og dermed ikke har fått virke i tilstrekkelig tid.